

**“XORIJIY TILLARNI O‘QITISHDA KOOPERATIV
(HAMKORLIKDAGI) TA’LIM” mavzusidagi
Chirchiq davlat pedagogika universiteti,
Turizm fakulteti, Nemis tili kafedrası
tomonidan tashkil etilayotgan
AMALIY-METODIK tadbir**

DASTURI

**2024-yil 11-oktyabr
Chirchiq**

“Xorijiy tillarni o‘qitishda kooperativ (hamkorlikdagi) ta’lim” mavzusidagi amaliy-metodik tadbir materiallari.
ChDPU Nemis tili kafedrası, 11-oktyabr, 2024-yil

AMALIY-METODIK TADBIR

XORIJIY TILLARNI O‘QITISHDA KOOPERATIV (HAMKORLIKDAGI) TA’LIM”

11-oktyabr, 2024-yil, Chirchiq, O‘zbekiston.

Hurmatli ____**KAFEDRA MUDIRLARI**_____!

Sizni Nemis tili kafedrası professor-o‘qituvchilari nomidan 2024-yil 11-oktyabr kuni Chirchiq davlat pedagogika universiteti, Turizm fakultetida bo‘lib o‘tadigan “*Xorijiy tillarni o‘qitishda kooperativ (hamkorlikdagi) ta’lim*” mavzusidagi amaliy-metodik tadbirda ishtirok etishga taklif etamiz.

Mazkur amaliy-metodik tadbir 2024-yil 11-oktyabr kuni soat 14:00 da Chirchiq davlat universiteti Bosh binosi (3-bino, rektorat binosi) faollar zalida bo‘lib o‘tadi.

Nemis tili kafedrası.

2024-yil 11-oktyabr

Kirish soʻzi

Professor Muxamedov Chirchiq davlat pedagogika
Gʻofurjan Isroilovich - universiteti rektori, kimyo fanlari
doktori, professor

Amaliy-metodik tadbirning borishi

Moderator: Z.I.Sanakulov	
14:05-14:10	Talabalarni jamoaviy (hamkorlikda) ishlashga oʻrgatishda Schatzkiste (Xazinalar sandigʻi) (metod haqida batafsil – 6-bet)
14:10-14:20	Talabalarni jamoaviy (hamkorlikda) ishlashga oʻrgatishda Kahoot texnologiyasi (metod haqida batafsil – 5-bet)
14:20-14:25	Individual yondashuvni qoʻllashda Laufdiktat (Harakatli diktant) metodi (metod haqida batafsil – 7-8-bet)
14:25-14:30	Individual yondashuvda Klammerkarte (Oʻquv kartochkalari bilan ishlash) metodi (metod haqida batafsil – 9-bet)
14:30-14:35	Talabalarni juftliklarda ishlashga oʻrgatishda Lesetandem

	(Juftliklarda/ tandem bo‘lib o‘qish) metodi (metod haqida batafsil – 10-bet)
14:35-14:40	Talabalarni juftliklarda ishlashga o‘rgatishda Memorie/ spielerisches Vokabeln lernen (Memori metodi/ Yangi so‘zlarni o‘yin tarzida o‘rganish) metodi (metod haqida batafsil – 11-bet)
14:40-14:45	Talabalarni juftliklarda ishlashga o‘rgatishda 2-Schlangen Spiel („Ikki ilon“ usuli) metodi
14:45-14:55	Talabalar jamoasi bilan yoki guruhlarda ishlashda Erklärvideo selbst erstellen (Sharhli video (mahsulot) yaratish) metodi (metod haqida batafsil – 12-13-bet)
14:55-15:00	Dars (jarayoni)ni baholashda oncoo.de (onlayn topshiriq) texnologiyasi
15:00-15:05	Qisqa savol-javoblar/ Taklif va mulohazalar
15:05-15:10	Tadbirda faol ishtirok etganlarni taqdirlash (TASHAKKURNOMAlarni topshirish)
15:10-15.15	Tadbirning yopilishi

SCHATZKISTE (XAZINALAR SANDIG'I) METODI

«Schatzkiste», ya'ni «Xazinalar sandig'i» metodi, ta'limda foydalaniladigan innovatsion yondashuvlardan biridir. Bu metod ko'pincha talabalarni qiziqtirish va ularning ijodkorlik salohiyatini oshirish maqsadida qo'llaniladi.

Asosiy tamoyillar:

1. Ijodkorlik va qiziqishni oshirish: Talabalar turli mavzularda fikr yuritishga va ijodiy yechimlar topishga undaladi.

2. Guruh bo'lib ishlash: Talabalar kichik guruhlariga bo'linadi va ular birgalikda muammolarni hal qilishga yoki loyiha ishlab chiqishga harakat qilishadi.

3. Resurslar: Talabalarga «xazina» sifatida turli xil materiallar, resurslar yoki ma'lumotlar beriladi, bu ularga o'z g'oyalarini ishlab chiqishda yordam beradi.

4. Refleksiya: O'qituvchi va talabalar jarayonni tahlil qilish va o'z tajribalaridan o'rganish uchun muntazam ravishda fikr almashishadi.

Foydalanish imkoniyatlari:

- **Mavzuni o'rganish:** Talabalarni muayyan mavzu bo'yicha chuqurroq o'rganishga undash.

- **Muammo yechimi:** Talabalarga real hayotdagi muammolarni hal qilishga yordam berish.

- **Hamkorlikni rivojlantirish:** Talabalarning bir-biri bilan ishlash va fikr almashish ko'nikmalarini oshirish.

Natijalar:

«Schatzkiste» metodi talabalarning tanqidiy fikrlash, ijodkorlik va guruhda ishlash ko'nikmalarini rivojlantirishga yordam beradi. Bu metod, shuningdek, talabalarning o'z-o'zini baholash va o'z fikrlarini ifodalash qobiliyatini rivojlantiradi.

KAHOOT TEKNOLOGIYASI

Kahoot — bu interaktiv ta’lim platformasi bo‘lib, u o‘qituvchilar va talabalarga o‘zaro fikr almashish, bilimlarni baholash va o‘yinlar orqali o‘qitishni qiziqarli tashkil etish imkonini beradi. Kahoot yordamida o‘qituvchilar o‘z quizlarini, so‘rovlarini yoki muhokama mavzularini yaratishlari mumkin. Ushbu quizlar ko‘pincha o‘yin shaklida o‘ynaladi va qatnashchilar o‘z smartfonlari yoki kompyuterlari orqali javob beradilar.

Kahootning asosiy xususiyatlari:

1. Interaktivlik: O‘yinchilar o‘z telefonlari orqali real vaqt rejimida javob beradilar.

2. Qiziqarli format: O‘yin shaklida o‘ynaladigan quizlar ta’lim jarayonini qiziqarli va qiziqarli qiladi.

3. Ko‘p variantli savollar: O‘qituvchilar bir nechta savollarni turli xil formatlarda yaratishlari mumkin, masalan, ko‘p variantli savollar, to‘g‘ri yoki noto‘g‘ri, va boshqalar.

4. Natijalarni ko‘rish: O‘yin tugagach, qatnashchilar natijalarini ko‘rishlari mumkin, bu esa o‘qituvchilarga o‘z talabalari bilimni baholashga yordam beradi.

Kahoot nafaqat ta’lim muassasalarida, balki korporativ treninglarda va boshqa turli tadbirlarda ham foydalaniladi. O‘qituvchilar va talabalar uchun o‘quv jarayonini qiziqarli va interaktiv qilishda samarali vosita hisoblanadi.

LERNTHEKE (STATIONENLERNEN) METODI

Stationenlernen — bu ta'lim jarayonida talabalarning faol ishtirokini rag'batlantiradigan interaktiv metoddir. Bu metodda talabalar bir nechta “bekatlar”ga bo'lingan faoliyatlarga o'tadilar. Har bir bekat muayyan mavzu yoki ko'nikma bilan bog'liq bo'lib, talabalar bir bekatdan ikkinchisiga o'tganda yangi ma'lumotlar va tajribalar orttiradilar.

Stationenlernen metodining asosiy xususiyatlari:

1. Mustaqil ta'lim: Talabalar har bir bekatda o'zlarining tezligi bilan ishlashlari mumkin. Bu ularning mustaqil fikrlash ko'nikmalarini rivojlantiradi.

2. Turli faoliyatlar: Bekatlar turli xil faoliyatlar (masalan, amaliy mashg'ulotlar, muammolarni hal qilish, guruh muhokamalari va boshqalar) orqali taqdim etiladi. Bu talabalarni turli uslubda o'qitishga imkon beradi.

3. Hamkorlik: Talabalar birgalikda ishlashlari va fikrlarini baham ko'rishlari uchun imkoniyat yaratiladi. Bu guruhda ishlash ko'nikmalarini rivojlantiradi.

4. Qo'llab-quvvatlash: O'qituvchilar har bir bekatda talabalarga yordam berishlari mumkin, bu esa talabalarning savollariga tez javob berishga imkon yaratadi.

5. Qiziqarli format: Talabalar uchun bu metod qiziqarli va dinamik bo'lib, o'qish jarayonini ko'proq jalb etadi.

Stationenlernenni qo'llash bosqichlari:

1. Mavzuni tanlash: O'qituvchi talabalarga o'rganilishi kerak bo'lgan mavzuni tanlaydi.

2. Bekatlarni tayyorlash: Har bir bekat uchun muayyan vazifa yoki faoliyat tayyorlanadi. Bu faoliyatlar talabalarning bilimlarini kengaytirish va ko'nikmalarini rivojlantirishga qaratilgan bo'lishi kerak.

3. Talabalarni guruhlariga bo'lish: Talabalarni kichik guruhlariga bo'lish orqali har bir bekatga bir vaqtning o'zida bir nechta guruhni yuborish mumkin.

4. Vaqt belgilash: Har bir bekatda o‘tirish uchun belgilangan vaqtni aniqlang. Talabalar belgilangan vaqt ichida vazifalarni bajarmog‘i kerak.

5. Natijalarni muhokama qilish: Har bir bekat tugagach, talabalar o‘z natijalarini muhokama qilish va o‘rganganlarini bir-biriga tushuntirishlari mumkin.

Bu metod talabalarni faol ishtirok etishga va o‘zlarini o‘qitishga rag‘batlantiradi, shu bilan birga, ta’lim jarayonini qiziqarli va samarali tashkil etishda qo‘llaniladi.

LAUFDIKTAT METODI

Laufdiktat — bu nemis tilida yozish va talaffuz qilish ko‘nikmalarini rivojlantirish uchun ishlatiladigan pedagogik metoddir. Bu metodda talabalar bir vaqtning o‘zida yozish va eshitish orqali tilni o‘rganadilar.

Laufdiktatning asosiy xususiyatlari:

1. Yozish va eshitish: Talabalar, o‘qituvchi yoki audio fayl orqali matnni eshitadilar va uni yozadilar. Bu jarayonda ularning eshitish ko‘nikmalari rivojlanadi.

2. Aksent va talaffuz: Talabalar talaffuz va aksentni yaxshilash imkoniyatiga ega bo‘ladilar, chunki ular to‘g‘ri talaffuzni eshitadilar.

3. Mavzularni tanlash: Diktantlar turli mavzularda bo‘lishi mumkin, bu talabalarni qiziqtirishi va ularning leksikasini kengaytirishi mumkin.

4. Diqqatni jamlash: Bu metod talabalarning diqqatini jamlashga yordam beradi, chunki ular yozish jarayonida matnni tushunishga harakat qilishadi.

5. Tahlil va tuzatish: Diktant tugagach, talabalar o‘z yozganlarini tahlil qilishlari va xatolarini tuzatishlari mumkin, bu esa o‘rganish jarayonini mustahkamlashga yordam beradi.

Laufdiktat — bu til o‘rganish jarayonini qiziqarli va samarali qilish uchun ajoyib metod!

KLAMMERKARTE METODI

Klammerkarte - bu o'quv jarayonida talabalarga mavzuni oson va samarali o'zlashtirishga yordam beradigan vizual va struktural yondashuv. Ushbu metod quyidagi asosiy tamoyillarga asoslanadi:

1. Vizual ko‘rinish: Klammerkarte metodida ma‘lumotlar grafik tarzda, ko‘pincha diagrammalar yoki xaritalar ko‘rinishida ifodalanadi. Bu talabalarga mavzuni yaxshiroq anglashga va ularni o‘zaro bog‘lashga yordam beradi.

2. Interaktivlik: Klammerkarte metodida talabalarga mavzuni o'zlari o'rganishga, muhokama qilishga va ijodiy fikrlashga imkoniyat beriladi. Bu interaktiv jarayon talabalarning qiziqishini oshiradi.

3. O‘zlashtirish jarayoni: Klammerkarte yordamida talabalar o‘z bilimidagi bo‘shliqlarni ko‘rishlari va ularni to‘ldirishga harakat qilishlari mumkin. Bu esa o‘z-o‘zini baholash va rivojlantirish imkonini beradi.

Ushbu metod ko‘pincha jamoaviy yoki individual o‘rganishda qo‘llaniladi va ta’limda innovatsion yondashuvlardan biri sifatida e’tirof etiladi. O‘qituvchilar va talabalarga mavzularni yanada qiziqarli va samarali o‘zlashtirishda yordam beradi.

LESETANDEM METODI

Lesetandem metodi, asosan, til o'rganish jarayonida ikki til o'rganuvchilarining hamkorlikda ishlashini ta'minlaydigan usuldir. Bu metodda ikki kishi bir-biriga o'z

tillarini o'rgatadi: biri bir tilni, ikkinchisi esa boshqa tilni. Bu jarayonda har bir talaba o'z bilimini oshirish va o'zaro tajriba almashish imkoniyatiga ega bo'ladi.

Lesetandem metodining asosiy xususiyatlari:

1. O'zaro o'rganish: Har bir talaba o'zining ona tilini va o'rganayotgan tilini o'rganadi. Bu o'rganayotgan tilni amalda qo'llash imkonini beradi.

2. Tenglik va hamkorlik: O'rganish jarayonida hech kim ustunlikka ega emas. Ikkala talaba ham o'rgatish va o'rganish jarayonida bir xil mas'uliyatni his qiladi.

3. Amaliy mashg'ulotlar: Lesetandem metodida ko'plab amaliy mashg'ulotlar va suhbatlar o'tkaziladi, bu esa o'rganayotgan til bilimlarini yaxshiroq egallashga yordam beradi.

4. Madaniyat almashinuvi: Til o'rganish bilan birga, madaniy o'zaro ta'sir ham sodir bo'ladi. Talabalar o'z madaniyatlarini, urf-odatlarini va hayot tarzlarini o'rganish imkoniyatiga ega bo'lishadi.

Lesetandem metodi til o'rganishni yanada qiziqarli va samarali qiladi, shuningdek, talabalar o'rtasida do'stlik va madaniy aloqalarni rivojlantiradi.

MEMORY METODI

«Memory» metodi chet tili darslarida tilni o'rganishda samarali usul hisoblanadi. Bu metod, asosan, o'rganilayotgan tilning so'zlarini va iboralarini yaxshiroq eslab qolishga yordam beradi. Quyida bu metodning asosiy jihatlari keltirilgan:

1. Vizualizatsiya: Talabalar o'rganayotgan so'zlar yoki iboralar bilan bog'liq tasvirlarni tasavvur qilishadi. Bu ularning ongida yanada kuchliroq bog'lanishlarni yaratadi.

2. Qayta ko'rish: Talabalar ma'lum vaqt oralig'ida o'rganilgan materialni qayta ko'rib chiqishadi. Bu jarayon eslab qolishni kuchaytiradi.

3. Assotsiatsiya: Talabalar yangi so'zlarni tanish so'zlar yoki tasvirlar bilan bog'lashadi. Masalan, nemischa «Apfel» so'zini o'zbekcha «olma» bilan bog'lash.

4. Qiziqarli usullar: Talabalar o'rganish jarayonini qiziqarli qilish uchun o'yinlar, viktorinalar yoki flash-kartalarni ishlatishlari mumkin.

5. Suhbat va amaliyot: Talabalar yangi so'zlarni yoki iboralarni muntazam ravishda suhbatda ishlatishlari va amaliyotda qo'llashlari muhimdir.

Ushbu metodni qo'llash orqali talabalar chet tilini yanada samarali o'rganishlari mumkin.

“ERKLÄRVIDEO ERSTELLEN” METODI

«Erklärvideo» — bu sharhli video formatidir, odatda biror mavzuni oddiy va qiziqarli tarzda tushuntirish uchun ishlatiladi. Bunday videolar ko‘pincha ta’limda, marketingda yoki ma’lumot berishda qo‘llaniladi. «Erklärvideo» tayyorlash uchun quyidagi bosqichlarni ko‘rib chiqing:

1. Mavzuni tanlash

- Qiziqish: Mavzu sizga qiziq bo‘lishi kerak.
- Ma’lumot: Tanlangan mavzuda yetarlicha ma’lumot to‘plash.

2. Reja tuzish

- Maqsad: Videoning maqsadini aniqlash (masalan, yangi tushunchani tushuntirish).
- Struktura: Videoning qanday tuzilishini rejalashtirish (kirish, asosiy qism, xulosa).

3. Skript yozish

- Oddiy tilda yozing: Murakkab terminlardan qochish.
- Qiziqarli misollar: Mavzuni tushuntirishda qiziqarli misollar keltirish.

4. Vizual material tayyorlash

- Grafikalar: Diagrammalar, rasmlar yoki animatsiyalar tayyorlash.
- Slaydlar: Agar taqdimot shaklida bo‘lsa, slaydlar tayyorlash.

5. Ovoz yozish

- Yozish: Skriptingizni ovozga yozish, o‘zingizni qulay his qiladigan muhitda buni amalga oshirish.
- Tahrirlash: Ovozni tahrir qilib, keraksiz joylarni olib tashlash.

6. Montaj qilish

- Video tahrir qilish dasturlari: Adobe Premiere, Final Cut Pro yoki iMovie kabi dasturlardan foydalanish.
- Barcha materiallarni birlashtirish: Video, ovoz va grafikalar bir joyga qo‘shish.

7. Sinovdan o‘tkazish

- Fikrlar olish: Videoni bir nechta insonlarga ko‘rsatib, ularning fikrlarini olish.

- O‘zgartirishlar: Fikrlar asosida kerakli o‘zgartirishlar qilish.

8. Tarqatish

- Platformalar: YouTube, Vimeo yoki ijtimoiy tarmoqlar orqali videoingizni tarqatishish.

- Rejalashtirish: Mavzuga mos ravishda video tarqatish vaqtini tanlash .

9. Fikr-mulohaza olish

-Izohlar: Ko‘ruvchilardan fikr-mulohaza olish va kelajakdagi ishlaringiz uchun foydalanish.

E’TIBORINGIZ UCHUN RAHMAT!

VIELEN DANK FÜR IHRE AUFMERKSAMKEIT!!!